

LETNO POROČILO 2019

JAVNEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

OBMOČNA IZPOSTAVA ŠMARJE PRI JELŠAH

Jskd

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

Območna izpostava Šmarje pri Jelšah

David Stupica, organizator kulturnega programa

Uvod

Upravna enota Šmarje pri Jelšah, obsega območje šestih občin, od katerih območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah pokriva 4 občine:

- Šmarje pri Jelšah,
- Podčetrtek,
- Kozje
- Bistrica ob Sotli

V vseh štirih občinah je JSKD pomemben soustvarjalec kulturnega življenja. Uspešno sodelujemo in spodbujamo kulturna društva ter posameznike k ustvarjanju kulturnega življenja na vseh področjih in dejavnostih. V OI JSKD Šmarje pri Jelšah aktivno deluje preko 30 društev. V OI JSKD Šmarje pri Jelšah poleg organizacijske funkcije posvečemo veliko pozornosti svetovalnemu in koordinacijskemu delovanju. Društvom in vsem zainteresiranim strokovno in profesionalno pomagamo ter hkrati sodelujemo pri organiziranem izobraževanju, pripravi delavnic, seminarjev itd.

Primerjalno s preteklimi leti se je v naši izpostavi odvilo približno podobno število dogodkov. Kvaliteta dela v društvih se vidno izboljšuje, tako pri sami izvedbi kakor tudi organizaciji dogodkov. Velik povdarek dajemo tudi obiskanosti dogodkov, saj nam je pomembno, da produkcijo, ki jo društva ustvarjajo, vidijo in slišijo tudi obiskovalci. S tem dosegamo tudi večjo in vedno boljšo medijsko odmevnost, saj mediji ne poročajo samo o prireditvah, ki jih pripravlja sklad ampak tudi o dogodkih, ki jih ustvarjajo društva sama oziroma v soorganizaciji z OI JSKD Šmarje pri Jelšah.

Kulturni projekti in programi ljubiteljskih kulturnih društev se sofinancirajo na podlagi vsakoletnega javnega razpisa, ki ga pripravijo občine. Kljub pestrim aktivnostim, ki se izvajajo v posameznih društvih, se na nekaterih področjih čuti stagnacija oziroma zmanjševanje interesa, zlasti med mladimi. Vzroke za to moramo iskati:

- pomanjkanje spodbud in motivacije,
- prehod na univerzitetni študij v drugi kraj,
- pomanjkanje strokovnega kadra – mentorjev za vodenje posameznih dejavnosti,
- splošno gospodarsko in socialno stanje,
- pomanjkanje denarnih sredstev in prostorov za aktivno delovanje društev.

V javni interes na področju ljubiteljske dejavnosti spadajo: vse dejavnosti ljubiteljskih kulturnih društev, skupin in ostalih organizacij, ki delujejo na področju kulture, zagotavljanje infrastrukturnih in tehničnih pogojev za izvajanje kulturne dejavnosti, izobraževanje, informatizacija, raziskovanje in podporni projekti.

Preko lokalnih in regijskih medijev, predvsem preko Radia Rogla in Štajerski val, časopisa Oko in Rogaških novic, je naša dejavnost dobro pokrita. Mediji redno spremljajo delovanje naše izpostave ter delovanje ljubiteljske kulture na območju naše izpostave nasploh. V letu 2019 smo našo dejavnost večkrat predstavili na Radiu Štajerski val, ki je pokrival poročanje o našem rednem in dodatnem programu ter namenil posebno oddajo tudi Tednu ljubiteljske kulture.

Ocena stanja

Množičnost skupaj s selekcijsko tristopenjsko oziroma piramidno nadgradnjo (območna, regijska, državna) daje možnost razvoja in predstavitve najbolj perspektivnim ustvarjalcem in skupinam. V okviru dejavnosti nudimo društvom tudi strokovno in administrativno pomoč. Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Šmarje pri Jelšah poleg občine Šmarje pri Jelšah pokriva še občine Podčetrtek, Kozje ter Bistrica ob Sotli. Skupno število prebivalcev znaša malo pod 30.000. V teh štirih občinah deluje mnogo kulturnih društev. Izstopajo pevski zbori, folklor, gledališče ter društva, ki ohranjajo ljudsko izročilo. V letu 2019 smo v okviru delovanja izpostave JSKD Šmarje pri Jelšah, izpeljali vsa območna srečanja s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti, ki

smo jih planirali v začetku leta. Kot vedno se trudimo, da območna srečanja in prireditve nadgrajujemo z novimi idejami in iskanjem vedno boljših lokacij za izvedbe dogodkov, oziroma prireditve izvedemo na lokacijah, ki so se v preteklosti pokazale za primerne, pozitivno sprejete tako s strani nastopajočih, strokovnih spremljevalcev in tudi obiskovalcev. Z zadovoljstvom vseh vključenih deležnikov se posledično večja tako kvaliteta dogodkov kakor tudi obisk na prireditvah. Območna izpostava Šmarje pri Jelšah pripravlja programe za vse kulturne zvrsti ustvarjanja in poustvarjanja – za vse generacije, odrasle, mlade in otroke. Prireditve, pregledna srečanja in izvedbo izobraževanj prilagajamo društvom. Upoštevajoč društva iz vseh zvrsti, prevladujejo društva s področja zborovske glasbe, vokalnega petja, ljudskega izročila, gledališča, folklore in likovne ustvarjalnosti. Vsi programi vključujejo strokovno delo in strokovno spremljanje. Mnoga društva pripravljajo letne koncerte ali podobne prireditve, predvsem ob njihovih jubilejih. Nekatere društva ali sekcije pripravijo letno tudi po več odmevnih prireditvah. Kot območna izpostava smo sodelovali skoraj pri vseh pomembnejših prireditvah. Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi je na zelo visoki ravni. Največji poudarek se daje organizacijam srečanj, vedno bolj pa izobraževanjem. Nekatera izobraževanja naredimo po društvih posamezno, nekatera pa celo s sosednjimi izpostavami ter si tako delimo stroške izvedbe določenega seminarja. Velika pozornost in vlaganje v izobraževanje se pozna že na samih območnih srečanjih. Izvedba prireditev je v različnih krajih in občinah. Trudimo se, da na primer območno srečanje zborov eno leto pripravimo v eni občini, prihodnje v drugi in tako naprej, skratka da prireditve »kroži« po občinah, kar je bilo odlično sprejeto pri lokalnih skupnostih. In to prakso uveljavljamo pri vseh srečanjih, ki jih organizira sklad, razen pri srečanjih, ki jih pripravljajo društva sama. Smo pa zelo skrbni in pazljivi pri izbiri primernih lokacij za izvedbo prireditev, kar je zelo pomembno. Srečo imamo, da imajo skoraj vsi večji kraji zelo primerne prostore za izvedbe raznih prireditev.

Izvedba rednega programa

Območne prireditve smo smo večino izvedli v prvi polovici leta. Tako smo v letu 2019 uresničili ves zastavljeni program

Programi na področju ljubiteljske kulture območne izpostave zajemajo pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih. V letu 2019 smo izvedli naslednja območna srečanja, in sicer:

- Območno srečanje otroških gledaliških skupin, na katerem so nastopile otroške gledališke skupine iz štirih osnovnih šol;
- Območno srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov, kjer smo skupni koncert otroških in mladinskih pevskih zborov razdelili na dva koncerta, na katerih je nastopilo skupaj 13 zborov;
- Območno srečanje folklornih skupin smo pripravili skupaj z OI JSKD Šentjur in OI JSKD Celje, s tem združevanjem srečanja pa si tudi zmanjšujemo stroške izvedbe;
- Območno srečanje malih vokalnih skupin v Olimju, kjer je nastopilo pet vokalnih skupin iz OI JSKD Šmarje pri Jelšah ;
- Območno srečanje odraslih pevskih zborov v samostanu Olimje v občini Podčetrtek,
- Regijsko srečanje godb v Šmarju pri Jelšah, kjer je nastopilo 12 godb iz celjske regije
- Območno srečanje ljudskih pevcev in godcev v Lesičnem, na katerem je nastopilo 6 skupin

Pripravili smo tudi nekaj izobraževalnih delavnic, in sicer:

- Delavnica za predvodnike z demonstracijskim orkestrom , ki je bila izvedena v mesecu septembru pod vodstvom Ivana Medveda;
- Delavnica zborovske tehnike na gradu Podsreda v sodelovanju z Kozjanskim parkom v septembru
- Likovna delavnica Tinsko 2019 pod vodstvom Janka Orača

Za doseganje namenov v poslanstva Tedna ljubiteljske kulture smo v sodelovanju s kulturnimi društvi in posamezniki, ki delujejo na področju ljubiteljske kulture izvedli kar nekaj odmevnih dogodkov.

Kot koproducenti smo sodelovali na 14. Mednarodnem folklornem festivalu v Kozjem, ki ga vsako leto pripravi KUD FS Kozje. Sodelovali smo v koprodukciji z MoPZ Kozje na tradicionalne srečanju kozjanskih pevskih zborov v Kozjem, v Šmarju pri Jelšah skupaj z vokalno skupino Amadeus pripravili POP ROK festival malih pevskih skupin in na področju literature skupaj s KUD Pranger pripravili mednarodni večer ob pesniškem festivalu. Sodelovali smo tudi pri izvedbi likovne kolonije Lesično – Pilštanj in decembrski prireditvi »Pod

cvetočo drnulo« Zelo dobro sodelujemo z Javnim zavodom Knjižnica. Tukaj smo izvedli kar nekaj skupnih žprireditev.

Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

Kot izpostava sodelujemo tako rekoč pri vseh razpisih za dodeljevanje sredstev kulturnih društev. Bili smo v komisiji in tudi pri sami sestavi predloga dodeljevanje in razdelitev sredstev v občinah Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek in Šmarje pri Jelšah. Zadovoljni smo, da Občine višino sredstev, ki jih letno namenjajo društvu iz področja ljubiteljske kulture, ostajajo na istem nivoju oziroma se dodatno povečujejo.

Izobraževanja

V letu 2019 smo izvedli veliko seminarjev, ki pa so bili namenjeni predvsem posameznim skupinam, in sicer: za vsako folklorno skupino smo imeli poseben seminar, ki ga je vodil strokovni svetovalec sklada, prav tako smo imeli kar nekaj posameznih seminarjev za zborovodje ter pevske skupine. Pripravili smo prvič tudi likovni seminar pod mentorstvom Janka Orača, ki bo postal tradicionalni. Odziv društev je zelo dober, predvsem pa se ti seminarji poznajo pri dvigu kakovosti na samih območnih srečanjih. V sodelovanju z Kozjanskim parkom smo izvedli v mesecu septembru delavnico zborovskega petja.

Financiranje

Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah se sofinancira iz petih različnih naslovov, in sicer: neposredno iz centrale JSKD v Ljubljani in od vseh štirih občin. Z veseljem ugotavljamo, da so nam občine sredstva ne samo obdržala, ampak nekatere celo povečale. Sredstev s strani štirih Občin dobimo po skupnem ovrednotenju programa in skupni uskladitvi. OI JSKD Šmarje pri Jelšah na svojih prireditvah ne prodaja vstopnic, saj nam lokalne skupnosti v vseh štirih občinah nudijo brezplačne prostore za izvedbo naših srečanj in prireditev vključno z vso uporabo tehnike. V primeru, da bi morali najemati prostore in tehniko, bi to znašalo vsaj 200 eur za posamezno srečanje. Torej, če seštejemo vse prireditve, ki jih pripravimo, bi to zneslo preko 1600 eur. V letu 2020 razmišljamo o uvedbi simbolične vstopnine za vse prireditve, s tem bomo obiskovalce opomnili na trud in vloženo delo posameznikov, skupin in organizatorjev.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

Glede na velikost občine je društev največ v občini Šmarje pri Jelšah, in sicer kar 18, od tega ima mnogo teh društev svoje sekcije. Po številu izstopajo pevski zbori in vokalne skupine, zelo pa so dejavni na področju otroškega gledališča, kjer pod okriljem osnovne šole vsako leto pripravijo gledališko predstavo, s katero se uvrstijo na regijsko srečanje otroških gledaliških skupin pod okriljem sklada. V občini Kozje je dejavnih osem društev, v katerih so zastopani tako folklor, likovna dejavnost, zborovsko petje kakor tudi gledališče in literatura. Zanimivo oziroma pohvalno je, da skoraj vsako izmed teh društev vsako leto pripravi tudi večji dogodek. Tako so na primer MPZ Kozje letos pripravili že 26. srečanje pevskih zborov, kjer povabijo preko deset zborov. Folklorna skupina Kozje je letos pripravila že 13. mednarodni folklorni festival. Kulturno društvo Pilštanj pa vsako leto pripravi likovno kolonijo, ki se je udeležijo slikarji iz vse države. Najmanjša občina Bistrica ob Sotli zaradi svoje majhnosti v ničemer ne zaostaja. Zanimivo je, da v občini deluje zgolj eno kulturno društvo, ki pa ima več sekcij. Izstopa glasbena dejavnost. Tukaj pa še moramo omeniti etno skupino Nojek. Pregled kulturnih skupin po dejavnostih:

- vokalna glasba: 4 mešane skupine, 1 moška
- zbori: 10 otroških zborov, 4 mladinski zbori, 7 mešanih odraslih zborov, 2 moška odrasla zbor
- godbe: 2 godbi, 1 big band
- gledališke skupine: 5 otroških gledaliških skupin, 6 odraslih gledaliških skupin
- lutkovne skupine: 1 otroška lutkovna skupina
- folklorne skupine: 2 otroški folklorni skupini, 3 odrasle folklorne skupine
- ljudski pevci in godci: 7 skupin ljudskih pevcev, 2 skupini godcev
- likovna zvrst: 2 likovni koloniji

Sodelovanje s šolami in vrtci

S šolami zelo intenzivno sodelujemo, saj imajo pravzaprav vse šole na našem območju gledališke, nekatere tudi lutkovne ter folklorne skupine, ki se udeležijo naših srečanj. Največ pa je otroških in mladinskih pevskih zborov.

Šole tudi redno sodelujejo na srečanju otroških gledaliških skupin s svojimi predstavami. Z vrtcem Šmarje pa vsako leto skupaj pripravimo prireditev Veseli vrtljak, ki se ga udeležijo skupine otrok iz vseh vrtcev v naši območni izpostavi.

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

Pri organizaciji jubilejnih dogodkov društev smo vedno prisotni. V preteklem letu sicer nismo imeli mnogo okroglih obletnic, smo pa podelili nekaj priznanj posameznikom. V mesecu februarju za kulturni praznik pa podelimo priznanja najzaslužnejšim posameznikom ali skupinam na področju delovanja ljubiteljske kulture. Tako smo podelili eno jubilejno in tri posamezna priznanja Sveta OI JSKD Šmarje pri Jelšah na prireditvi v Podčetrtku. V letu 2019 so člani Kulturnega društva pristava pri Mestinju obeležili 20 let svojega delovanja. Na prireditvi smo jim podelili priznanja.

Izvedeni dogodki

	NAZIV DOGODKA/PUBLIKACIJE	KRAJ DOGODKA	DATUM (OD)	DATUM (DO)	DEJAVNOST
1	DRUŽINA POJE	ŠENTVID PRI GROBELNEM	19.01.2019	19.01.2019	VOKALNA GLASBA
2	PROSLAVA OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU IN PODELITEV PRIZNANJ SVETA OI JSKD ŠMARJE PRI JELŠAH	PODČETRTEK	9.02.2019	9.02.2019	VEČZVRSTNA DEJAVNOST
3	FOLKLORNA DELAVNICA SVETI ŠTEFAN	SVETI ŠTEFAN	14.02.2019	14.02.2019	FOLKLORA
4	ODER MLADIH, SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN GLEDALIŠKI VRTILJAK	ŠMARJE PRI JELŠAH	4.03.2019	4.03.2019	GLEDALIŠČE IN LUTKE
5	FESTIVAL MLADE LITERATURE URŠKA - REGIJSKO SREČANJE	DRAVOGRAD	8.03.2019		LITERATURA
6	GLEDALIŠKA DELAVNICA ŠENTVID PRI GROBELNEM	ŠENTVID PRI GROBELNEM	26.03.2019	26.03.2019	GLEDALIŠČE IN LUTKE
7	FOLKLORNA DELAVNICA MESTINJE	MESTINJE	28.03.2019	28.03.2019	FOLKLORA
8	REVIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV PESEM POMLADI	ŠMARJE PRI JELŠAH	12.04.2019	12.04.2019	VOKALNA GLASBA
9	SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	ŠMARJE PRI JELŠAH	13.04.2019	13.04.2019	FOLKLORA
10	18. SLIKARSKA KOLONIJA LIKOVNIH PEDAGOGOVI PİLŠTANJ	PİLŠTANJ	15.04.2019	15.04.2019	LIKOVNA DEJAVNOST
11	SREČANJE MALIH PEVSKIH SKUPIN JE PESEM V SRCIH	OLIMJE	12.05.2019	12.05.2019	VOKALNA GLASBA
12	1. SLIKARSKI EX-TEMPORE TINSKO	ŠMARJE PRI JELŠAH	16.05.2019	17.05.2019	LIKOVNA DEJAVNOST
13	SREČANJE ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV JE PESEM V SRCIH	OLIMJE	18.05.2019	18.05.2019	VOKALNA GLASBA
14	OD CELJA DO KOROŠKE - REGIJSKO TEKMOVANJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV	ŠENTJUR	25.05.2019		VOKALNA GLASBA
15	LINHARTOVO SREČANJE, REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	ŠMARJE PRI JELŠAH	30.05.2019	30.05.2019	GLEDALIŠČE IN LUTKE

16	KONCERT OB 25. LETNICI DELOVANJA VOKALNE SKUPINE FREYA IN PODELITEV JUBILEJNIH ZNAČK	ŠMARJE PRI JELŠAH	31.05.2019	31.05.2019	VOKALNA GLASBA
17	16. PESNIŠKI FESTIVAL PRANGER	ŠMARJE PRI JELŠAH	14.06.2019	14.06.2019	LITERATURA
18	POP ROK A CAPPELLA FESTIVAL	ŠMARJE PRI JELŠAH	4.07.2019	4.07.2019	VOKALNA GLASBA
19	GROBELNOFEST 2019	GROBELNO	6.09.2019	6.09.2019	VEČZVRSTNA DEJAVNOST
20	PEVCI NAM POJEJO, GODCI PA GODEJO - OBMOČNO SREČANJE PEVCEV LJUDSKIH PESMI IN GODCEV LJUDSKIH VIŽ ŹPOD PILŠTANJSKO LIPOŹ	PILŠTANJ	7.09.2019	7.09.2019	FOLKLORA
21	SEMINAR ZA ZBOROVSKO DIRIGIRANJE S SEBASTJANOM VRHOVNIKOM	PODSREDA	27.09.2019	29.09.2019	VOKALNA GLASBA
22	REGIJSKI FESTIVAL PIHALNIH ORKESTROV	ŠMARJE PRI JELŠAH	6.10.2019		INŠTRUMENTALNA GLASBA
23	REGIJSKI FESTIVAL PIHALNIH ORKESTROV	ŠMARJE PRI JELŠAH	6.10.2019		INŠTRUMENTALNA GLASBA
24	LUTKOVNI SEMINAR	CELJE	16.11.2019		GLEDALIŠČE IN LUTKE
25	7. REGIJSKO TEKMOVANJE ODRASLIH PEVSKIH ZASEDB	DRAVOGRAD	17.11.2019		VOKALNA GLASBA